

Tallinna Ehituskool
Puitmööbli restaureerimise põhioskused

Tooli restaureerimine

Irina Jürna

Juhendajad: Margus Sildre
Sven Aunaste

Tallinn 2021

Üldandmed: Puittool- nn. Äkolme pulgatoold. Eeskujuks võetud Lutheri juugent stiilis tool

Autor: Algselt tundus, et tehasetoodang. Hilisemalt selgus, et tõenäoliselt tooli valmistaja kasutas osaliselt tehasetootangu valmisdetaile ja osa detaile valmistas ise (esisarid erinevate mõõtudega) Valmistaja poolne märk või signatuur on puudu.

Dateering: 1920-1940 aa.

Valmistamise koht: eeldatavasti Eesti

Materjal: kasepuit, vineer

Tehnika: masinatöö

Viimistlus: värvitud üle põrandavärviga, kaks kihti. Esimene valge, teine pruun.

Mõõdud: tooli laius 400 mm
tooli kõrgus 960 mm
tooli sügavus 400 mm

Omanik: Irina Jürna

Juhendajad: Margus Sildre
Sven Aunaste

Tööde algus: oktoober 2021

Tööde lõpp: detsember 2021

Eseme ajalugu:

Tool on pärit vanast maha jäetud talust. Eseme ajalugu teadmata.

Eseme kirjeldus.

Kasepuidust tool. Esijalad sirged, tagumised kergelt painutatud seljatoe ehk leeniga. Tooli seljatugi on ühendatud nelja treitud pulga ja alussariga ühendatud põikpuuga. Tooli alusraam on liimitud tappidega. Iste osa on kaetud vineerplaadiga. Tool on värvitud põrandavärviga, algselt kaetud ġellaki lakiga.

Kahjustused.

Tooli raam on terve. Toolipõhi on lahti ja spoon tugevalt kahjustatud, ei kuulu taastamisele. Originaal viimistlus on üle värvitud. Lakk ja värv on maha kulunud.

Eesmärk:

Võtta tool uuesti kasutusele.

Väärtused	Loomine, soetamine	Olemasolevad
Kunstiväärtus		
Esteetiline	X	
Ajalooline		
Kasutusväärtus	X	
Uurimuslik	X	
Hariduslik	X	
Vanuseväärtus	X	X
Uudsus		
Sentimentaalne		
Rahaline		
Ühismäluline		
Rariteetsus		
Assotsiatiivne		

Planeeritud tööd:

1. Kahjustuste hindamine ja pildistamine.
2. Tooli puhastamine. Vana värvi ja peitsi eemaldamine ja lihvimine.
3. Tooli põhja eemaldamine ja raami parandamine
4. Uue toolipõhja valmistamine.
5. Tooli põhja eemaldus.
6. Uue toolipõhja valmistamine.
7. Lõpp viimistlus.

Tehtud tööd:

1. Pildistamine ja kahjustuste hindamine (Pilt 1-7)
2. Põhja eemaldamine
3. Tooli puhastamine. Värv eemaldasini fööniga, samuti kasutasin kaaplehte ja lihvpaberit. (Pilt 8)
4. Raami parandamine. (Pilt 10-12)
5. Tooli uue põhja valmistamine (4 kihti spooni). Alumine kiht oli kasespoonist, kaks keskmist kihti oli männispoonist ja pealmine kiht sai kasespoonist. (Pilt 13) Uus põhi sai kokku liimitud PVA liimiga ja siis spetsiaalsesse vormi ning pitskruvidega pressi alla pandud, et anda põhjale istumiselohk (Pilt 14). Kui liim oli 24 tundi kuivanud lõikas toolipõhja mõõtu (Pilt 15) Vanutasin, et paistaks vanem välja.
6. Toolipõhja kinnitasin raamile PVA liimiga pitskruvidega pressimise teel.
7. Tool sai peitsitud peitsiga (tume pätkel) kaks kord. (Pilt 16)
8. Kruntisin värnitsa-täpentinini seguga (1:1).
9. Viimistluse tegin heleda gellaklakiga.
10. Lõpp viimistlus: poleerisin vahaga. (Pilt 17)

Pilt 1-7

Pilt 8-9

Pilt 10

Pilt 11-12

Pilt 13

Pilt 14

Pilt 15

Pilt 16

Pilt 17